

İlelebet model ortaklık

Dışişleri

Bakanı Davutoğlu'nun bir günlük Washington gezisinde, iki ülke arasında Gezi Olayları'yla başlayan soğukluk aşılmaya çalışıldı. Davutoğlu ve Amerikan Dışişleri Bakanı Kerry, bakanlıkta düzenledikleri toplantının ardından sıcak mesajlar verirken, Davutoğlu, "Aramızdaki model ortaklık ilelebet sürecek" dedi. Davutoğlu, 'Füze ihalesi' konusunda Türkiye'nin yeni teklifler beklediğini duyurdu.

DIŞİŞLERİ Bakanı Ahmet Davutoğlu, Mayıs ayında Başbakan Erdoğan ile yaptığı ziyaretin ardından dün beş ay sonra yeniden Washington'daydı ve sabah önce Pentagon'da Savunma Bakanı Chuck Hagel ile ardından Dışişleri Bakanı John Kerry ve Beyaz Saray'da Ulusal Güvenlik Danışmanı Susan Rice ile görüştü. İki ülke arasındaki ilişkilerde Haziran'daki Gezi Olayları ve Suriye iç savaşı, Mısır darbesi ve Türk-İsrail krizi gibi dış politika konularının ardından bir soğukluk oluşması nedeniyle düşünülen gezide Davutoğlu ve Kerry 45 dakika süren bir de basın toplantısı düzenlediler. Ve iki lider, toplantıda basına sıcak bir görüntü sunup, Türk-Amerikan ortaklığının devam ettiği, ilişkilerde buzların eridiği sinyalini verdiler.

ORTAKLIĞIMIZDAN ŞÜPHE YOK

Sabah, ağırlıklı olarak Suriye tehdidi ve Türkiye'nin Çin'den almayı planladığı füzelerin ele alındığı Hagel görüşmesinden sonra Pentagon yazılı bir açıklama yaptı. Açıklamada, Bakan Hagel'in Davutoğlu ile ABD-Türkiye ikili ilişkileri ve NATO müttefikliğini desteklemek için bir araya geldiği belirtilerek, ABD'nin Türkiye'ye konuşlandırılan Patriot füzelerinin görev süresini uzatıldığı duyuruldu. 45 dakika olarak planlanan ancak uzayan toplantıya dair açıklamada, "Patriot konuşlandırmasının yenilenmesi, savunma amaçlı ve öyle olmaya devam edecek, bu sadece ittifakın birliğini sergileyen somut bir gösterge" denildi. Açıklamada Çin füzelerine ise değinilmedi.

ORTAKLIKTAN ŞÜPHE YOK

Davutoğlu, daha sonra Brookings Enstitüsü'nde "Küresel ve Bölgesel bir Dönüşüm Zamanında Türk Dış Politikası: Vizyon ve Zorluklar" başlıklı bir konuşma yaptı ve "(ABD ile) Zaman zaman konuşmamız istişare etmemiz ve dış politika pozisyonlarımızı koordine etmemiz gerekiyor. Ancak ABD ve Türkiye beraberdir ve bundan da kimsenin şüphesi yok. Bu ana müttefiklik" dedi.

HER KONUDA ÇALIŞTIK

Davutoğlu ve Kerry, sabah görüşmeden sonra da gazetecilerin karşısına çıkıp ortak bir açıklama yaptılar. 45 dakika süren basın toplantısında iki lider şu mesajları verdiler:

İKİLİ İLİŞKİLER

Kerry: Ahmet ve ben birçok konuda çok çok yakın çalışıyoruz. Türkiye ve İsrail yaklaşması meselesi, Suriye ve diğer küresel konular. Bu toplantıdan çok memnunuz çünkü Türk-Amerikan ilişkileri birçok farklı seviyede hayattır. İster Suriye'deki zorluklar olsun ister İran ister Ortadoğu Barış Süreci ister NATO müttefikliğimizin geleceği ya da ister ekonomik refahımız sağlanması ABD ve Türkiye aynı stratejik amaçları paylaşmaktadır. Davutoğlu: Elbette bazen istişareye ihtiyacımız oluyor. Bazen daha fazla sinerjiye ihtiyacımız oluyor. Ancak aramızdaki model ortaklık ilelebet devam edecek ve uluslararası toplum için önemli varlıklardan biri olacak. Bizim ilişkimizde her zaman doğrudan, samimi, dost ve bazen açıksözlü bir diyalog vardır. Sinyallere ihtiyacımız yok. John ile kaç here bulduğumuzu kaç kere telefonda konuştuğumuzu hatırlıyorum bile. Bir keresinde John'le üç kere telefonda konuştuk, karım bana "Belki benim de seni bazı konuları konuşmak için telefonla aramam gerekiyor" dedi.

SURİYE

Kerry: Suriye'de ortak amacımız akan kanı durdurmaktır. Bunu yapmak için de tarafları müzakere masasına oturtmak zorundayız. Bugün bölgede artan radikalleşmeyi nasıl önleneceğimizi de ele aldık. Bu sadece Suriye'nin geleceğini değil Türkiye gibi komşularını da tehdit ediyor. Ayrıca Suriye'nin içindeki korkunç insani durumu da tartıştık. Esad Rejimi şimdi açlığı bir silah olarak kullanıyor. Bu savaş hukukuna aykırıdır.

Davutoğlu: Bugün Suriye'de akan kanı durdurmak, Cenevre 2'de diplomasinin işlemleri için her şeyi yapma konusunda anlaştık. Suriye Ulusal Koalisyonu'nun (SNC) özellikle bu sürece katılması için de beraber çalışma kararı aldık. Nitekim SNC'nin Cenevre 2'ye katılma kararı alması, (ABD ve Türkiye olarak) ekiplerimizin ortak çalışmasının bir başarısıdır.

İRAN

Kerry: Türkiye, İran'ı müzakere masasına getiren yaptırımların uygulanmasında önemli bir rol oynadı. İran'ın hiçbir zaöan nükleer silaha sahip olmaması için (Türkiye ile) birlik olmaya ihtiyacımız var.

Davutoğlu: Biz Türkiye olarak bölgede hiçbir ülkenin nükleer silaha sahip olmasını istemiyoruz. Ama aynı zamanda, barışçıl bir nükleer teknolojiye erişimi de destekliyoruz. Bu iki prensip ışığında P5+1 ve İran müzakerelerini her zaman destekleyeceğiz. Başkan Obama'nın İran'la angajman politikasından son derece memnunuz. Sizi temin ederim, Türkiye olarak bu süreci destekleyeceğiz. Ve Türkiye'den beklenen neyse, tansiyonu azaltmak için Türkiye bunları yapacaktır.

İRAK

Kerry: Türkiye'nin Irak'la yürüttüğü yüksek düzeyli konsey toplantıları da sadece Irak için değil Suriye için de çok önemli.

Davutoğlu: Irak'a ziyaretim sadece ikili ilişkilerin tamiri açısından değil, Irak ve bölge halkına bölgede mezhep gerginliğini önlemek için Türkiye'nin her şeyi yapacağını göstermesi açısından da önemliydi.

DONMUŞ KRİZLER

Kerry: Türkiye ile aylardır Kıbrıs ve Karabağ konularında konuşuyoruz. Kıbrıslı Türkler ve Rumların müzakerecileri ilerleme kaydediyorlar. Bütün taraflara çıkan bu fırsatı değerlendirmeleri ve kapsamlı görüşmeleri yeniden başlatma çağrısı yapıyoruz. Son 72 saat içinde hem Başkan Aliyev (Azerbaycan) hem de Başkan Sarkisyan (Ermenistan) ile görüştüm. Kısa süre içinde bir araya geliyorlar.

Davutoğlu: Ümit ediyorum ki, Kıbrıs ve Karabağ donmuş krizleri yakında çözümlenecek. ABD ve Türkiye'nin (Karabağ) meseleye aynı perspektiften bakmasından memnunuz.

DEMOKRATİKLEŞME

Kerry: ABD, özellikle tarihi Kürt barış sürecinden cesaret aldı. Ve Türkiye'nin birçok iç reform konusunda yaptığı duyuru, Türk toplumuna daha fazla açıklık ve özgürlük getirecektir. Basın özgürlüğünün, toplanma özgürlüğünün güçlendirilmesi ülkeyi her zaman bir bütün olarak güçlendirir. ABD ve Türkiye ortaklığı da değerlere dayanır.

Füze İş sil baştan

Ahmet Davutoğlu'nun Washington ziyaretinin en önemli gündem maddelerinden biri de Türkiye'nin füze savunma ihalesinde Çin'in teklifinin birinci gelmesi meselesiydi. ABD Yönetimi'nin daha önce bu konudaki ciddi kaygılarını Türk Hükümeti'ne ilettiğini açıklamasının ardından konu Davutoğlu'nun hem Hagel hem de Kerry görüşmesinde gündeme geldi. Ve Davutoğlu, Amerikan Dışişleri Bakanlığı çıkışında Türk gazetecilere yaptığı açıklamada, Türkiye'nin yeni teklifler beklediğini duyurdu. Davutoğlu şunları söyledi: "(Kerry ile)Yemekte konuştuk füze savunma sistemi ile ilgili konuları. Herhangi bir rahatsızlık ifadesi şeklinde değil, kesinlikle. Türkiye'nin bu konudaki objektif kriterlerini, attığı adımları aktardık. Onlar da kanaatlerini paylaştılar ve Amerikan şirketinin de Avrupa şirketinin de Türkiye'nin en başından beri proje konusundaki beklentilerini bildiklerini ve bunları karşılama halinde tabii ki... Nihahi kararın verilmediğini bir kez daha vurguladık. Onlar da bu konuda çalışmaya devam edeceklerini söylediler. Bir rahatsızlık konusu veya bir görüş ayrılığı şeklinde bir fikir teatisi söz konusu değil. Yeni tekliflerle gelinir ve tekrar bu konular ele alınır."

İRAN GÜNDEMİ BÜYÜYOR

Davutoğlu'nun Washington temaslarında ağırlığını artıran konu İran oldu. Kerry, İran'ın nükleer programıyla ilgili Cenevre'de süren ve resmi olarak ilki geçen hafta gerçekleştirilen ara anlaşma çabaları sonrası Türkiye'ye sürece yaptığı katkılar nedeniyle teşekkür etmişti. Davutoğlu ile heyetler arası bir görüşme gerçekleştiren Kerry'ye bu nedenle İran müzakerelerinden sorumlu olan Bakanlığın üç numarası Wendy Sherman da eşlik etti. Çarşamba günü Cenevre'de ikinci kez denenecek anlaşma çabalarının öncesine denk gelen görüşmelerde Kerry ve Davutoğlu bir çalışma yemeğinde de bir araya geldiler. Ve Sherman, bu yemeğin kadrosuna da dahil edildi.

SARE DAVUTOĞLU DA VAR

Davutoğlu'nun Pazar sabahı indiği Washington'daki temaslarına eşi Sare Davutoğlu da eşlik etti. Brookings'te Bakan Davutoğlu'nun konuşmasını dinleyen Sare Davutoğlu, daha sonra Washington Türk Büyükelçiliği Rezidans'ında Washington Büyükelçisi Namık Tan'ın eşi Fügen Tan'ın ev sahipliğinde "Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi" ve "Aile ve Sosyal Politikalar" konularında yapılacak bir etkinliğe katıldı.